

det er et ganske simpelt Led i den samme Række af Foranstaltninger, naar man gaar til Afkæffelsen af den tvungne kirkelige Vielse. Og det vilde ogsaa være i god Samklang med Kirkens Traditioner. Det maa jo ikke glemmes, at i den kristne Kirkes bedste Tider var der ikke tvungen kirkelig Vielse. Som Kirken foresandt de borgerlige Ægtefæber saaledes anerkendte den dem. Ganske vist krævede man fra Kirkens Side allerede det første Aarhundrede efter Kristi Fødsel den saakaldte kirkelige „Notorietet“, og hundrede Aar senere begyndte man at anordne eller i alt Fald at foretage den kirkelige „Benediktion“. Ved det 8de og 9de Aarhundrede blev det, i alt Fald i den galliske Kirke under Karl den store, slaet fast som kirkelig Pligt at modtage denne, og ved Lateran-Konciliet i 1215 blev det yderligere indskræpet, men det er givet, at det var først 1564 ved Tridentiner-Konciliet, at den kirkelige Vielse blev slaet fast som en betinget nødvendig Form for Ægtefæls Indgaaelse, altsaa efter at vort Kirkesamfund havde udfikst sig fra den katolske Kirke. I Danmark har der saaledes aldrig i dets katolske Tid været Tale om, at den kirkelige Vielse var en Nødvendighed, og hvad den protestantiske Tid angaar, skal jeg minde om, hvad der er bekendt nok, at Luther selv saa skarpt som nogen fremhævede Ægtefæbet som en borgerlig Indretning, som en verdslig Sag; han lod sig selv borgerlig vie og udtalte tydelig og klart, at det var den rette Ordning. Man kan ikke bestemt sige, hvornaar den kirkelige Vielse blev betragtet som nødvendig i Danmark; det var i alt Fald ikke før Kirkeordnningen af 1582 og det var senest ved Chr. V'ses Danske Lov af 1683, altsaa i Løbet af det 17de Aarhundrede. Det er saaledes kun godt 200 Aar siden, at den kirkelige Vielse overhovedet har været nødvendig i Danmark, medens der i de øvrige Aarhundreder eller Aartusinder, Danmark har bestaaet, ikke har været kirkelig Vielse, ja end ikke en egentlig „borgerlig Vielse“ har før den Tid været en nødvendig Betingelse for Ægtefæls Indgaaelse. Der var ikke nogen bestemt Form foreskrevet derfor. En hvilken som helst formløs Overenskomst mellem to Personer om, at de vilde være Ægtefæller, var, naar den var bevislig, i og for sig tilstrækkelig. Vi have endog her i Danmark i jydite Lov fra 1241 haft en Bestemmelse, efter hvilken man paa en Maade kunde vinde Hævd paa sin Hustru. Naar en Mand i tre Aar havde levet sammen med en Kvinde og behandlet hende som Hustru, og hun havde haft Nøgler til Laas og Luffe og spist og drukket ved hans Side ved hans

Bord, betragtedes hun som „Udeltone“ og Børnene som ægte Børn. Selv denne Bestemmelse kan ikke antages at være gaaget af Brug for samtidig med den tvungne kirkelige Vielses Indførelse. Denne er altsaa slet ikke nogen særlig gammel eller hævdvunden Institution her i Danmark. Den er et Barn i Alder mod den borgerlige Vielse her i Landet.

I Forbindelse med disse mere almindelige Bemærkninger skal jeg kun pege paa et Par Punkter i Lovforslaget, som jeg er bleven opmærksom paa maasse ere noget mangelfulde, for jeg vil hellere selv nævne det end faa det at høre fra anden Side. Med Hensyn til § 3, Hovedbestemmelsen om Formen for borgerlig Ægtefæls Indgaaelse for Magistraten eller Sognekogden, er der den Dmtyndighed at se hen til, at der findes Dese af det danske Monarki, i hvilke der ikke findes Sognekogder saaledes paa Grønland, og da Grønland, for dets europæiske Indbyggere og deres Husitands Bedkommende, følger dansk Lov, maa der ogsaa tages Hensyn til disse. Ligeledes er der vistnok en Mangel med Hensyn til Handelspladserne. Der er næppe heller Sognekogder i Frederiksberg, Marstal, Vagstor o. s. v., og i saadanne Tilfælde vil der være en Mangel, idet Folk paa disse Steder jo ogsaa skulde kunne blive gifte i deres Hjemstavn. Jeg skal ikke nærmere komme ind paa, hvilken anden Myndighed man altsaa der kunde sætte i Stedet for Sognekogden, det vil jo altid kunne drøftes ved Sagens senere Behandling, der er saa meget mindre Anledning dertil, som vi Forslagsstillere i det hele have betragtet det som et aabent Spørgsmaal, om man skal blive staaende ved Sognekogden som den Myndighed, for hvem det borgerlige Ægtefæls indgaaes. Jeg skal dernæst nævne med Hensyn til Bestemmelsen i § 14 om, at §§ 1—9 af Lovden af 13de April 1851 ophæves, at der mulig kunde være Anledning til med det samme at have truffet en Bestemmelse om § 12 i samme Lov om den geistlige Mægling ved Skilsmisse. Det er ikke slet ved de ældre Lovforslag vi i saa Henseende have haft for Øie; men det kan nok være, det vilde have været rigtigst. Med det samme vil jeg tilføje, at naar vi ere gaaede til at foreslaa, at § 9 i denne Lov skal ophæves, saa er det kun paa Betingelse af, at man gaar ind paa det, som findes i § 1 under Nummer 11 om Ægtepagter. Det maa nemlig ikke glemmes, at § 9 i Lovden af 13de April 1851 indeholder en overmaade stor Betryggelse for Hustruene. Denne Paragraf hjemler dem den eneste Ret, de efter